

Reactie op inspraak vierde tranche Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling

Op 7 juli 2014 is het "Ontwerpbesluit tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit omgevingsrecht en enkele andere besluiten (nieuwe activiteiten)" gepubliceerd in de Staatscourant (Stcrt. 7 juli 2014, nr. 175090). Het gaat om de zogenaamde vierde tranche van het Activiteitenbesluit. Daarnaast is op 6 augustus 2014 de Ontwerpregeling Activiteitenregeling milieubeheer en enkele andere regelingen (nieuwe activiteiten) gepubliceerd (Stcrt. 6 augustus 2014, nr. 20654). Ieder is in de gelegenheid gesteld om voor 29 september 2014 zijn wensen en bedenkingen over het besluit en de regeling kenbaar te maken.

Een groot aantal partijen heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. De reacties zijn afkomstig van diverse gemeenten, een enkele provincie, omgevingsdiensten, brancheorganisaties, enkele milieuorganisaties, bedrijven en particulieren. Alle zienswijzen zijn geanalyseerd en een deel ervan heeft tot aanpassing van het ontwerpbesluit of de ontwerpregeling geleid, of een verduidelijking in de (nota van) toelichting. Op 1 januari 2016 zijn de vierde tranche van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling in werking getreden (Stb. 1 oktober 2015, nr. 337 en Stcrt 2 oktober 2015, nr. 29035).

In dit document is de reactie van het ministerie van I&M op de inspraakreacties opgenomen. Reacties over onderwerpen die geen betrekking hebben op de vierde tranche blijven buiten beschouwing. Ook op reacties die geleid hebben tot aanpassing van het ontwerpbesluit, de ontwerpregeling of de (nota van) toelichting wordt niet ingegaan. Wat er met die opmerkingen gedaan is, is uit het besluit de regeling en de (nota van) toelichting af te leiden. Tot slot blijven redactionele opmerkingen en opmerkingen over de structuur van het besluit in dit document buiten beschouwing.

Hieronder wordt per onderwerp op de inspraakreacties ingegaan. Daarbij is in grote lijnen de volgorde van het Activiteitenbesluit aangehouden. Opmerkingen over het besluit en de regeling zijn per onderwerp gebundeld en bij elkaar gevoegd.

Inhoud

Reactie op inspraak vierde tranche Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling.....	1
1. Algemeen.....	6
1.1. Vergunningplicht versus algemene regels	6
1.2. Bevoegd gezag.....	6
1.3. Verwijzingen naar richtlijnen en normdocumenten	6
1.4. Definitie laadportaal.....	6
1.5. Definitie modelvliegtuig	6
1.6. Overgangsrecht	6
2. Lozingen.....	7
2.1. Lijst met oppervlaktewateren	7
2.2. Slibvangput en vetafscheider	7
2.3. Lozingsnormen	7
2.4. Vooronderzoek bij baggerwerkzaamheden (kwaliteit waterbodem)	7
2.5. Definitie warm tapwater	7
2.6. Lozing vanaf wasplaats.....	7
3. Lucht en geur.....	8
3.1. Geen aanscherping beoogd, wel extra ZZS door REACH.....	8
3.2. Status emissiegrenswaarden.....	8
3.3. IPPC-installaties en BREFs.....	8
3.4. IPPC en algemene regels	8
3.5. Inbouw NeR, range voor NO _x	9
3.6. Inbouw NeR, Totaal Stof.....	9
3.7. Verwijzingen naar handleidingen geur.....	9
3.8. Kosteneffectiviteit	9
3.9. Zeer zorgwekkende stoffen; lijsten en relatie tot Europese regelgeving	10
3.10. Onderzoeksplicht zeer zorgwekkende stoffen	10
3.11. Zeer Zorgwekkende stoffen, waarde butadieen	11
3.12. Regels zeer zorgwekkende stoffen niet voor meldingsplichtige inrichtingen	11
3.13. Definitie begrip vluchtige organische stof.....	11
3.14. Lucht - digitale tool.....	11

3.15.	Melding luchtemissie.....	11
3.16.	Oplosmiddelenboekhouding	12
3.17.	PER, textielreinigingsbedrijven.....	12
3.18.	Installatie voor de productie van asfalt.....	12
3.19.	Begrip geurgevoelig object.....	12
3.20.	Coaten of lijmen van planten of onderdelen van planten, ontgeuringsinstallatie	13
3.21.	Melding geuroverlast dieren	13
3.22.	Geuronderzoek NTA 9065	13
3.23.	Voorkomen van geurhinder	13
4.	Bodem	14
4.1.	Financiële zekerheid.....	14
4.2.	Lekdetectiesysteem ondergrondse opslagtanks	14
4.3.	Betonnen opslagconstructie	14
4.4.	Opslag inerte goederen.....	14
4.5.	Afleveren van brandstof aan wegverkeer	14
5.	Afval.....	14
5.1.	Ijzergieterijen	14
5.2.	Mengen van afvalstoffen.....	15
5.3.	Vergunningplicht afvoeren van autowrakken.....	15
6.	Energiebesparing.....	15
6.1.	Aanpassingen naar aanleiding van inspraak	15
6.2.	Maatregelen die gemist werden	16
6.3.	Ondersteuning en afspraken bevoegd gezag.....	16
6.4.	Energiescan	16
6.5.	Beheer en onderhoud	16
6.6.	Economische randvoorwaarden.....	17
6.7.	Grootverbruikers	17
6.8.	Energielabel en nieuwe gebouwen	17
6.9.	Grenzen	17
6.10.	Gefaseerde uitvoering.....	17
6.11.	Overgangsrecht energiebesparende maatregelen.....	18
7.	Verkeer en vervoer.....	18
7.1.	Uitbreiding.....	18
8.	Geluid	18

8.1.	Hondenkennels en vogels	18
8.2.	Fokken, houden of trainen van vogels of zoogdieren	19
8.3.	Dierentuinen.....	19
8.4.	Grindwinning	19
8.5.	Schoolpleinen	19
8.6.	Vergunningplicht grote lawaaimakers	20
9.	Veiligheid.....	20
9.1.	Externe veiligheid	20
9.2.	Asbest	20
9.3.	Natuurlijk koudemiddel.....	20
9.4.	Keuringstermijnen koelinstallaties	20
9.5.	Opslagtanks	21
9.6.	PGS-richtlijnen en arbeidsveiligheid 13, ammoniak koelinstallaties.....	21
9.7.	Propaantanks, brandmuur	21
9.8.	Opslag verpakte gevaarlijke stoffen	21
9.9.	Op- en overslag van benzine	21
9.10.	Brandpreventie opslag cacao	21
9.11.	Maatwerkmogelijkheden en PGS-richtlijnen	22
9.12.	Verwijzing PGS 9 en PGS 23.....	22
9.13.	Onbemande tankstations	22
10.	Stookinstallaties	22
10.1.	Definitie biomassa	22
10.2.	Stookinstallaties biogas	23
10.3.	Emissie-eisen NO _x en totaalstof	23
10.4.	Stoken biomassa.....	23
10.5.	500 uursregeling.....	23
10.6.	Kosteneffectiviteit bij dieselmotoren.....	23
10.7.	Grote stookinstallatie	24
11.	LPG-tankstations	24
11.1.	Definities LPG en LPG-tankstation.....	24
11.2.	LPG-tankstations	24
11.3.	Onbemande LPG-tankstations (afleverautomaten)	25
12.	Schietbanen, geluid	25
12.1.	Verhouding tot algemene geluidregels.....	25

12.2.	Beleidsstandpunt militair schietgeluid	25
12.3.	Rekenmethodiek	26
12.4.	Hinderbeleving schietgeluid	26
12.5.	Akoestisch rapport	26
12.6.	Beoordelingspunt	26
12.7.	12 dagen grens	26
13.	Grote publiekstrekkers	27
13.1.	Indirecte hinder grote recreatie-inrichtingen	27
13.2.	Luchtkwaliteit	27
13.3.	Afvalpreventie	27
14.	Ziekenhuizen	27
14.1.	Definitie ziekenhuis	27
14.2.	Rioolgemalen en zorginstellingen	27
14.3.	Vervallen vergunningplicht.....	28
14.4.	Maatwerk bedrijfsafvalwaterzuivering	28
15.	Agrarische inrichtingen	28
15.1.	Composteren groenafval en EU-richtlijn industriële emissies	28
15.2.	Zuiveringsvoorziening behandelen van gewassen	28
15.3.	Kleinschalig vergisten van uitsluitend dierlijke meststoffen	28
15.4.	Digestaat.....	29
15.5.	Kleinschalige vergisting	29
15.6.	Gewasbeschermingsmiddelen	29
15.7.	Assimilatiebelichting glastuinbouw	29
15.8.	Glastuinbouw, lozingen	29

1. Algemeen

1.1. Vergunningplicht versus algemene regels

De overgang van vergunningplicht naar algemene regels kan voor sommige inrichtingen op bepaalde punten een aanscherping met zich mee brengen. Dit geldt met name wanneer de betreffende vergunning een vergaande mate van flexibiliteit bood.

1.2. Bevoegd gezag

Op grond van artikel 1.2 wordt onder het bevoegd gezag onder andere verstaan het bestuursorgaan dat bevoegd zou zijn een omgevingsvergunning voor de betrokken inrichting te verlenen. De formulering "bevoegd zou zijn" (en niet "bevoegd is") is gekozen, omdat het gaat over het bevoegd gezag voor een activiteit die onder algemene regels is gebracht en die niet vergunningplichtig is.

1.3. Verwijzingen naar richtlijnen en normdocumenten

Op sommige punten in de regeling wordt niet naar de laatste versie van bepaalde richtlijnen verwezen. Er wordt bijvoorbeeld naar BRL-K790-02 in plaats van BRL-K790/03 (Beoordelingsrichtlijn voor het appliceren van verfsystemen op stalen opslagtanks voor vloeistoffen) verwezen, omdat de PGS 28 naar versie 02 verwijst.

De NPR 2578:2007 (Nederlandse praktijkrichtlijn voor Beheer en onderhoud van LPG-, propaan- en butaaninstallaties, augustus 2007) is opgenomen en niet de NPR 2578:2013, omdat de PGS 19 naar de NPR 2578:2007 verwijst.

De NEN-EN 12819 is niet opgenomen in artikel 1.2 van de regeling, omdat de regeling niet naar deze norm verwijst.

In artikel 2.2, derde lid, is BRL-K910 verwijderd, omdat deze wordt genoemd in BRL K903 en dat is een normdocument in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Daar wordt in het derde lid wel naar verwezen.

1.4. Definitie laadportaal

Bij de definitie van het begrip laadportaal wordt verwezen naar artikel 2, onderdeel o, van de EU-Benzinedistributierichtlijn (richtlijn 94/63). In de toelichting is de begripsomschrijving uit de richtlijn integraal opgenomen.

1.5. Definitie modelvliegtuig

Het begrip modelvliegtuig wordt niet gedefinieerd. Dit begrip kwam ook voor deze wijziging al voor in het Besluit omgevingsrecht (Bor), bijlage I, onderdeel C, categorie 19, voor de invulling van het inrichtingenbegrip en de vergunningplicht, en was ook toen niet gedefinieerd. Bedoeld is aan te sluiten bij de term zoals die al geruime tijd gehanteerd wordt. Een drone is geen modelvliegtuig; het is niet de bedoeling dat deze wijziging iets verandert op het gebied van drones.

1.6. Overgangsrecht

Het overgangsrecht is met deze wijziging verplaatst van hoofdstuk 6 naar de paragrafen waarop het overgangsrecht betrekking heeft. Wellicht is bij sommigen de indruk ontstaan dat het om nieuw overgangsrecht gaat, maar dat is niet het geval. Op deze inspraakreacties wordt in deze brief dan ook niet ingegaan.

2. Lozingen

2.1. Lijst met oppervlaktewateren

De lijst met oppervlaktewateren die geen bijzondere bescherming behoeven in de bijlage bij de Activiteitenregeling, is aangepast.

2.2. Slibvangput en vetafscheider

De termen slibvangput en vetafscheider worden gezamenlijk gebruikt, omdat ze een technische eenheid vormen. Slibvang is onderdeel van de vetafscheiding. Afhankelijk van de situatie is de slibvang geïntegreerd in de vetafscheider, maar hij kan ook als aparte slibvangput geïnstalleerd worden. Een individuele afscheider bevat al een slibvanggedeelte.

2.3. Lozingsnormen

De lozingsnorm is niet uitgesplitst naar verschillende stoffen, omdat het om zeer veel verschillende stoffen gaat en het ondoenlijk is die allemaal te normeren. Bovendien zou dit niet in lijn zijn met het uitgangspunt van het Activiteitenbesluit om de regelgeving eenvoudig te houden. Door middel van preventieve maatregelen en *good housekeeping* moeten deze emissies worden voorkomen. Om daar vorm aan te geven bevat de regeling in artikel 4.116 de verplichting gedragsvoorschriften op te stellen en de nodige voorzieningen te treffen om nadelige gevolgen voor het milieu van het lozen van afvalwater te voorkomen.

2.4. Vooronderzoek bij baggerwerkzaamheden (kwaliteit waterbodem)

Bij het lozen in verband met baggerwerkzaamheden en ontgravingen is er geen verplichting opgenomen tot het doen van een (voor)onderzoek. Baggeren vindt vooral plaats door of in opdracht van de waterbeheerder, die veelal op de hoogte is van de kwaliteit van de waterbodem. Daarnaast kan tijdens het werk blijken dat de interventiewaarden worden overschreden en er alsnog aan de hand van een werkplan zal moeten worden gewerkt.

2.5. Definitie warm tapwater

Er is geen definitie opgenomen van het begrip "warm tapwater". In artikel 3.6f wordt verwezen naar artikel 1 van de Drinkwaterwet, waarin het begrip is gedefinieerd.

2.6. Lozing vanaf wasplaats

Een lozing van afvalwater afkomstig van een wasplaats voor het uitwendig wassen van motorvoertuigen, werktuigen of spoorvoertuigen, waarmee geen gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast, dient plaats te vinden in een vuilwaterriool. Het gaat om een afvalstroom waarvan het niet gewenst is dat deze in het oppervlaktewater komt. Bij de overgang van deze regels vanuit het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij is gekozen voor vergunningplicht voor deze lozingen.

3. Lucht en geur

3.1. Geen aanscherping beoogd, wel extra ZZS door REACH

Met de opname van de het normstellend deel van de NeR in het Activiteitenbesluit is geen inhoudelijke aanscherping van de normen beoogd. Echter, door de nieuwe informatie uit de EG-verordening registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen (REACH) zal een aantal stoffen als zeer zorgwekkend aangemerkt worden. Dit zou overigens ook zijn gebeurd als de NeR als zelfstandig document in stand was gebleven.

3.2. Status emissiegrenswaarden

Het Activiteitenbesluit is naar zijn aard een striktere norm dan een aangewezen BBT-document, zoals de NeR. In die zin hebben de emissiegrenswaarden een zwaardere status gekregen. De aanleiding om de NeR in regelgeving op te nemen was het streven om pseudoregelgeving te verminderen. Artikel 2.7 geeft de mogelijkheid om met maatwerk af te wijken van de emissiegrenswaarden. Hiermee is invulling gegeven aan de flexibiliteit van het Activiteitenbesluit. De praktijk zal uit moeten wijzen of afwijken via maatwerk minder vaak toegepast zal worden dan dat er bij vergunningverlening werd afgeweken van de NeR.

3.3. IPPC-installaties en BREFs

Voor IPPC-installaties geldt naast de BBT-conclusies (opgenomen in BAT Referentie Documenten, BREFs) ook afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit. Voor IPPC-installaties waarvoor in BBT-conclusies emissie-eisen zijn vastgesteld, geldt dat de BBT-conclusies voorrang hebben op de eisen van afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit. Voor het toepassingsbereik van afdeling 2.3, lucht en geur, wordt dus een onderscheid gemaakt tussen inrichtingen type C enerzijds en IPPC-inrichtingen waarin in een BBT document emissieniveaus zijn vastgesteld anderzijds. De BBT-conclusies gelden zodra er getalsmatige emissieniveaus in de BREF staan.

Een reden om de BREFs voorrang te geven is dat in de BREFs een integrale afweging wordt gemaakt. De beste beschikbare technieken staan vermeld met de daarbij vermelde emissiebandbreedtes. Voor bijvoorbeeld luchtmissies worden grenswaarden gegeven voor een aantal componenten die met bepaalde technieken gehaald kunnen worden. Emissie-eisen voor overige componenten zijn een afgeleide van de uiteindelijk daadwerkelijk toegepaste beste beschikbare techniek.

Een voorbeeld met betrekking tot geur: Bij de BREF "waste treatment" staat dat de geuremissie voor mechanische biologische behandeling tussen de 500 en 6000 OUE/m³ moet blijven. Dit betekent dat voor mechanische biologische behandeling de BBT-conclusies gelden en niet afdeling 2.3, lucht en geur.

In het geval dat de BBT-conclusies in een BREF-document geen betrekking hebben op een activiteit of productieproces, kunnen de emissie-eisen van afdeling 2.3 wel van toepassing zijn.

Overigens is de tekst van artikel 2.3a, tweede lid, naar aanleiding van de inspraakreacties aangepast om de verhouding tussen de BBT-conclusies en Afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit te verduidelijken.

Er kan worden afgeweken van de BREFs en van de algemene regels. Op die manier kan rekening worden gehouden met de specifieke omstandigheden voor Nederland, zoals de inzet van andere stookgassen of anders vormgegeven installaties dan in andere Europese landen, en met het gegeven dat voor grote en complexe inrichtingen geldt dat er geen twee installaties identiek zijn en er dus allerlei variabelen zijn. In Duitsland en België zijn de BREFs overigens opgenomen in nationale regelgeving.

3.4. IPPC en algemene regels

Sommige insprekers pleiten ervoor om afdeling 2.3 in het geheel niet van toepassing te laten zijn op IPPC-installaties. Zij vinden het samenspel van maatwerk emissie-eisen enerzijds en bepalingen in het Activiteitenbesluit anderzijds ongelukkig en handhaven liever de bestaande vergunningen.

Op basis van die vergunningen zijn maatregelen getroffen. Gevreesd wordt dat buitenproportionele extra maatregelen nodig zijn om aan de eisen uit het Activiteitenbesluit te kunnen voldoen en dat sprake is van een dubbel regime. Zo ontstaat een kop op de EU-regelgeving, aldus de insprekers. Anders dan deze insprekers menen, is er geen sprake van overlap en ontstaat er geen dubbel regime, maar werken de BREFs en paragraaf 2.3 aanvullend op elkaar. De BREFs zijn leidend. Afdeling 2.3 fungeert als vangnet bij IPPC-installaties, als er stoffen worden geëmitteerd waarvoor geen BBT conclusies gelden. Naar aanleiding van reacties zoals deze is in artikel 2.3a, tweede lid, verduidelijkt dat Afdeling 2.3 slechts als vangnet fungeert voor IPPC-inrichtingen.

3.5. Inbouw NeR, range voor NO_x

Over de inbouw van de NeR is door insprekers opgemerkt dat er in het ontwerpbesluit een brede bandbreedte voor NO_x wordt gehanteerd en dat dit geen beleidsneutrale overzetting van de NeR betreft.

Voor de emissiegrenswaarden voor NO_x in artikel 2.5, ingedeeld in klasse gA.5, gaf de NeR een bandbreedte van 50 tot 500 mg/Nm³. In dit wijzigingsbesluit is gekozen voor één algemene eis voor NO_x van 200 mg/Nm³. Deze eis is in alle gevallen technisch haalbaar door toepassing van nageschakelde technieken (selective catalytic reduction (SCR) of selective non catalytic reduction (SNCR)) en in veel gevallen door procesgeïntegreerde maatregelen zoals low NO_x branders. Daar waar het vanwege de lokale luchtkwaliteit nodig is een strengere eis te stellen, kan het bevoegd gezag dat via een maatwerkvoorschrift op grond van artikel 2.7 doen.

3.6. Inbouw NeR, Totaal Stof

Voor emissie-eisen voor fijnstof wordt de eenheid Totaal Stof (mg gewicht per m³ afgas of rookgas) gebruikt en niet PM 2,5 en PM10. In de NeR is altijd een emissie-eis van Totaal Stof aangehouden omdat Totaal Stof goed meetbaar is en PM10 vaak niet gemeten, maar berekend wordt. De emissiegrenswaarden voor Totaal Stof komen rechtstreeks uit de NeR; ook in dat opzicht is het niet wenselijk om emissiegrenswaarden voor PM10 en PM2,5 op te nemen.

3.7. Verwijzingen naar handleidingen geur

Bij de integratie van de NeR in het Activiteitenbesluit zijn verwijzingen naar handleidingen of bijzondere regelingen zoals de handleiding geur en de Bijzondere regelingen geur bewust niet overgenomen, omdat een van de doelstellingen is de hoeveelheid zogenaamde pseudoregelgeving te verminderen. Door verwijzing vanuit besluiten naar informatiedocumenten zouden de informatiedocumenten een afgeleide wettelijke status krijgen en dit is niet wenselijk. Ook is er in samenspraak met de Adviesgroep NeR voor gekozen om de normen niet in het Activiteitenbesluit op te nemen, zodat het bevoegd gezag een lokale invulling kan geven.

Om deze redenen is ook de bijzondere regeling voor cacaobedrijven van de NeR niet opgenomen in het Activiteitenbesluit. Het gaat daarbij daarnaast om een zeer beperkt aantal bedrijven in Nederland (drie à vier). Er is een ruime maatwerkmogelijkheid, die onder andere benut kan worden voor het vormgeven van lange termijnafspraken.

3.8. Kosteneffectiviteit

De NeR is zo rechtsreeks mogelijk geïmplementeerd. Daardoor kan het voorkomen dat voor sommige stoffen de kosteneffectiviteit volgens insprekers relatief hoog uitvalt. Overigens is de kosteneffectiviteit alleen nooit een reden om een maatregel te treffen, zoals ook is aangegeven in de toelichting.

3.9. Zeer zorgwekkende stoffen; lijsten en relatie tot Europese regelgeving

Om te bepalen of een stof een zeer zorgwekkende stof is, is aangesloten bij de criteria van REACH, artikel 57. Ook wordt verwezen naar andere Europese verordeningen en lijsten van verdragen die dezelfde criteria als uitgangspunt hebben om vast te stellen of een stof zeer zorgwekkend is. Dit gebruik van REACH levert echter geen kop op Europese regelgeving op, zoals een inspreker stelt. REACH is namelijk bedoeld voor het op de markt brengen van stoffen, terwijl het Activiteitenbesluit emissie-eisen stelt voor zeer zorgwekkende stoffen.

Omdat voor de identificatie van zeer zorgwekkende stoffen wordt aangesloten bij de criteria uit REACH, kan een lijst met zeer zorgwekkende stoffen alleen maar een indicatieve lijst zijn. Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor de identificatie van zeer zorgwekkende stoffen. De criteria uit REACH zijn eenduidig. Als hulpmiddel is op de website van het RIVM een niet-limitatieve lijst van zeer zorgwekkende stoffen te vinden. Voor alle zeer zorgwekkende stoffen geldt de verplichting om emissies te minimaliseren. Dit moet niet verward worden met de regels onder REACH bij het op de markt brengen van stoffen. De CLP-verordening kent geen etiket voor zeer zorgwekkende stoffen, maar wel voor stoffen met eigenschappen die onder art 57 van REACH vallen.

Artikel 2.4, vijfde lid, van het Activiteitenbesluit geeft aan dat activiteiten waarbij emissies van zeer zorgwekkende stoffen vrijkomen naar de lucht niet mogen leiden tot overschrijding van het maximaal toelaatbaar risiconiveau. Deze MTR-waarden gelden niet bovenop de reeds geldende Europese milieukwaliteitsnormen, maar in aanvulling daarop, zodat geen sprake is van een kop op Europese regelgeving. Ook de NeR kende de systematiek van het toetsen aan een maximaal toelaatbaar risiconiveau.

3.10. Onderzoeksplicht zeer zorgwekkende stoffen

In artikel 2.4, derde lid, van het Activiteitenbesluit is bepaald dat degene die een inrichting drijft van waaruit emissies van zeer zorgwekkende stoffen naar de lucht plaatsvinden, informatie aan het bevoegd gezag moet overleggen over de mate waarin emissies van zeer zorgwekkende stoffen naar de lucht plaatsvinden en de mogelijkheden om emissies van die stoffen te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, te beperken. Op grond van het vierde lid kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift toestaan dat in sommige gevallen niet gerapporteerd wordt. Dit betekent niet dat eerst volledig aan artikel 2.4, derde lid, moet worden voldaan door over alle stoffen te rapporteren. Voorafgaand daaraan kan maatwerk worden aangevraagd, zodat het rapporteren mogelijk deels achterwege kan blijven. Op deze manier wordt overleg tussen het bedrijf en het bevoegd gezag bevorderd.

Het normatieve deel van de NeR is geïntegreerd in het Activiteitenbesluit. In de artikelen 2.18 en 2.19 van de Activiteitenregeling is bepaald hoe immissieconcentraties van zeer zorgwekkende stoffen in de buitenlucht bepaald moeten worden (verspreidingsberekeningen). Dit dient in beginsel te gebeuren volgens de standaardrekenmethode 3 Nieuw Nationaal Model, voor zover de desbetreffende situatie valt binnen het toepassingsgebied van die rekenmethode. Zoals ook in de toelichting is te lezen, is het de inrichtinghouder die de immissieconcentratie moet bepalen.

In artikel 2.4, vijfde lid, van het Activiteitenbesluit worden zeer zorgwekkende stoffen uitsluitend per stof behandeld. Het bevoegd gezag heeft echter de mogelijkheid om de lokale situatie te beoordelen en meerdere zeer zorgwekkende stoffen gezamenlijk te bekijken.

Het bevoegd gezag kan daarnaast rekening houden met de gegevens die bekend zijn, zoals conceptwaarden voor het MTR voor een stof wanneer een MTR-waarde nog niet formeel is vastgesteld.

In de normstelling in artikel 2.5 is rekening gehouden met gezondheids- en ecologische gevolgen als gevolg van depositie uit de lucht op bodem, tuinen, natuur, wateren en dergelijke. Dit betekent dat dit bij het controleren van de emissies door het bevoegd gezag en het stellen van maatwerkvoorschriften hierover, vanzelf wordt meegenomen.

3.11. Zeer Zorgwekkende stoffen, waarde butadien

In bijlage 13 bij de Activiteitenregeling staat een MTR waarde van 3 microgram per m³ voor de stof 1,3 butadien. Deze waarde is vastgesteld op basis van advies van het RIVM en advies van de Wetenschappelijke Klankbordgroep Normstelling.

3.12. Regels zeer zorgwekkende stoffen niet voor meldingsplichtige inrichtingen

De bepalingen voor de zeer zorgwekkende stoffen zijn uitsluitend van toepassing op inrichtingen type C. De enige uitzondering hierop is dat art 2.4, achtste lid, onderdeel b over de situering van het afvoerpunt ook voor inrichtingen type B geldt. Van inrichtingen type A wordt aangenomen dat er geen relevante emissies van zeer zorgwekkende stoffen optreden. Voor inrichtingen type B gelden de bepalingen van de hoofdstukken 3 en 4 waar via het toepassen van de beste beschikbare technieken de emissies zijn geregeld. Voor inrichtingen type A en B kan bij onvoorziene gevallen gebruik worden gemaakt van de zorgplichtbepaling in artikel 2.1. De algemene zorgplichtbepaling van artikel 2.1 zal voor inrichtingen type A en B slechts relevant zijn als vangnet voor de situatie dat er toch, onvoorzien, op basis van nieuwe informatie die beschikbaar is gekomen, vanuit het oogpunt van milieubescherming ontoelaatbare emissies naar de lucht blijken plaats te vinden van zeer zorgwekkende stoffen. In een dergelijke situatie zijn derhalve niet alle aspecten geregeld en is maatwerk mogelijk. De aard van de zeer zorgwekkende stoffen en ontwikkelingen bij het beschikbaar komen van informatie over zeer zorgwekkende stoffen nopen daartoe. Omdat het om onvoorziene gevallen gaat die niet of zeer incidenteel voorkomen, is ervoor gekozen om de inrichtingen type A en B niet met deze regelgeving te belasten.

3.13. Definitie begrip vluchtige organische stof

Met de definitie voor vluchtige organische stoffen is aangesloten op de definitie in de EU-richtlijnen die via het Activiteitenbesluit omgezet zijn in nationaal recht. Dit was al het geval voor de onderhavige wijziging. In de nationale NeR is, anders dan in de voornoemde Europese richtlijnen, methaan uitgezonderd. Deze expliciete uitzondering is niet overgenomen in het Activiteitenbesluit, omdat dat zich niet goed verhoudt met het zo veel mogelijk uniformeren van de definities voor de regelgeving. Daarom is aanpassing van de definitie ongewenst.

3.14. Lucht - digitale tool

Op de website van InfoMil is een digitale tool beschikbaar met een uitgebreide set controlevoorschriften. Niet al deze voorschriften zijn verwerkt in het besluit en de regeling, omdat de tool gericht is op vergunningverlening en voorschriften bevat die afhankelijk zijn van de situatie. De vergunningverlener kan met de set uit de digitale tool vergunningvoorschriften maken die toegesneden zijn op de specifieke situatie. Dat is niet mogelijk in algemene regels. Door het verwerken van inspraak van derden in het besluit en in de regeling zijn toch inmiddels veel aspecten ingevuld in de regelgeving.

3.15. Melding luchtemissie

Voor inrichtingen type B is het niet noodzakelijk om bij de melding een onderzoek naar de luchtemissies te kunnen eisen, gelet op branches die onder de werking van het Activiteitenbesluit worden gebracht en de implementatie van de NeR. Inrichtingen type B zijn minder milieurelevante bedrijven. Gaat het om emissies die niet geregeld zijn in de hoofdstukken 3 en 4 van het Activiteitenbesluit, dan geldt artikel 2.5 als vangnet. Afwijken hiervan is mogelijk op basis van artikel 2.7. Op basis van artikel 2.7, achtste lid, kan zo nodig extra informatie over maatregelen opgevraagd worden waarmee emissies beperkt kunnen worden. Op basis van artikel 1.15 kan het bevoegd gezag extra informatie opvragen over stoffen die redelijkerwijs nodig zijn voor het stellen van maatwerkvoorschriften.

3.16. Oplosmiddelenboekhouding

Kleine bedrijven hoeven geen oplosmiddelenboekhouding bij te houden. Dit is namelijk niet noodzakelijk om te weten of de drempelwaarde uit de EU-richtlijn industriële emissies wordt overschreden en er sprake is van een oplosmiddeleninstallatie. Het verbruik kan worden vastgesteld aan de hand van de in- en verkoopbalans en in twijfelgevallen kan het bedrijf gevraagd worden om een (grote) berekening, al dan niet op grond van geschatte (maximale) VOS-gehalten in de gebruikte producten. Zie voor meer informatie: http://www.infomil.nl/onderwerpen/klimaat-lucht/stoffen-lucht/vos/activiteitenbesluit/vragen_en_antwoorden/@95391/definitie-vos.

3.17. PER, textielreinigingsbedrijven

De in artikel 4.96, eerste lid, Activiteitenbesluit vervatte norm van $250\mu\text{g}/\text{m}^3$ als maximaal toelaatbare immissieconcentratie van tetrachloorethyleen in een besloten ruimte is vervallen. We erkennen de gevaren voor de gezondheid van PER. PER is weliswaar schadelijk, maar niet zeer zorgwekkend (zie toelichting bij afdeling 2.3). De norm en de verplichting voor het meten van de emissie van PER blijft wel gelden. De verplichting tot het daarboven meten van de PER-immissie op leefniveau vervalt. Het meten van deze immissie is een dagendurende meting, waarvoor de betrokken bewoners of gebruikers van het gebouw niet vaak toestemming gaven. Door het meten van de PER-emissie aan de bronzijde (als regel het textielreinigingsbedrijf) en door de eisen aan de ondernemer daaromtrent en ook door de geldende eis op grond van Arbo-regelgeving, wordt de gezondheid van werknemers en burgers beschermd.

3.18. Installatie voor de productie van asfalt

De emissiegrenswaarden van de stoffen die voor installaties voor de productie van asfalt geregeld zijn, zijn gebaseerd op de NeR bijzondere regeling C5, asfaltmenginstallaties. Deze bijzondere regeling is voor het laatst gewijzigd in 2008. Voor destijds nieuwe installaties (installaties vanaf 1 januari 2009) gold een emissie-eis van $50\text{ mg}/\text{m}^3$ voor NO_x en SO_2 . Voor bestaande installaties (installaties voor 1 januari 2009) gold een emissie-eis van $75\text{ mg}/\text{m}^3$, met overgangstermijn tot 1 januari 2014. Ten behoeve van de wijziging van de bijzondere regeling is het onderzoek "emissies van asfaltmenginstallaties", maart 2008 uitgevoerd. Onderscheid in verschillende emissiegrenswaarden per type brandstof was destijds ongewenst en is dat nog steeds. Een bedrijf dat op bijvoorbeeld bruinkool stookt moet aan dezelfde emissie-eisen voldoen als een bedrijf dat op gas stookt. Het bedrijf kan kiezen om een schonere maar mogelijk duurder brandstof te gebruiken, waarbij minder dure maatregelen genomen hoeven te worden om de emissie-eisen te halen of het bedrijf kiest voor een goedkope, meer vervuilende brandstof waarbij mogelijk de kosten voor het nemen van maatregelen om de emissie-eisen te halen hoger uit kunnen vallen.

Er zal een informatiedocument industriële emissies worden uitgebracht met specifieke informatie over geurhinder, ook voor de productie van asfalt.

3.19. Begrip geurgevoelig object

Het begrip geurgevoelig object uit het Activiteitenbesluit wijkt af van hetzelfde begrip uit de NeR. Dit kan betekenen dat bedrijfsruimten op grond van het Activiteitenbesluit worden beschermd, terwijl dat voorheen niet het geval was, hetgeen gevolgen kan hebben voor de vergunde situatie, aldus een van de insprekers.

Hierover merken wij op dat het Activiteitenbesluit wel aangeeft wat een geurgevoelig object is, maar niet welke mate van bescherming aan het geurgevoelige object toegekend wordt. Evenals onder de NeR mogelijk was, is het ook hier mogelijk om een verschil te maken in de mate van bescherming die aan geurgevoelige objecten wordt toegekend. Zo is er een voorbeeld van geurbeleid waarin een onderscheid is gemaakt in drie categorieën van geurgevoelige objecten, waarbij bedrijven onderling in minst beschermde categorie zijn geplaatst. Dit blijft ook mogelijk onder het Activiteitenbesluit (met als uitzondering is RWZI's, waarvoor het aanvaardbaar hinderniveau is vastgelegd in het Activiteitenbesluit) en zou een oplossing kunnen bieden in

situaties waarin bedrijven geconfronteerd worden met een geurgevoelig bedrijfsgebouw in de omgeving.

De NeR gaf overigens ook al de mogelijkheid om bedrijven tegen andere bedrijven te beschermen. Dit blijkt uit de volgende tekst uit de NeR: "In sommige gevallen kan het gewenst zijn om bedrijven ten opzichte van elkaar te beschermen. Wat als geurgevoelig object wordt beschouwd en welke mate van bescherming het geurgevoelig object wordt toegekend blijft een afweging van het bevoegd gezag." Ook is er een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (200703228/1), waarin geoordeeld is dat niet zonder meer gesteld kan worden dat een bedrijfsgebouw geen geurgevoelig object overeenkomstig de NeR is, aangezien er in het bedrijfsgebouw gedurende een langere periode van de dag mensen verblijven en waar blootstelling aan geur vanwege de nabijgelegen inrichting kan leiden tot hinder.

3.20. Coaten of lijmen van planten of onderdelen van planten, ontgeuringsinstallatie

Op grond van artikel 3.119, derde lid, van de regeling is een doelmatige ontgeuringsinstallatie niet noodzakelijk als een inrichting is gesitueerd op een geluidsgezoneerd industrieterrein of een bedrijventerrein met minder dan één gevoelig gebouw per hectare. Er is niet expliciet een mogelijkheid geboden om ook in andere gevallen geen ontgeuringsinstallatie te eisen, bijvoorbeeld als er door afstand geen geuroverlast wordt verwacht. Er is hier een standaardformulering gebruikt, die vaak in de regeling gebruikt wordt. In geen enkel voorschrift wordt expliciet de mogelijkheid geboden om af te zien van de voorziening onder de gegeven voorwaarde en er zijn geen redenen om dat in dit specifieke geval wel te doen. Het bevoegd gezag kan daar wel toestemming voor verlenen als een individueel bedrijf beroep doet op gelijkwaardigheid.

3.21. Melding geuroverlast dieren

Er worden bij de melding geen specifieke gegevens gevraagd over geurhinder vanwege vogels en zoogdieren. Voor landbouwhuisdieren zijn in artikel 1.18 wel specifieke meldingsvereisten opgenomen. Deze zijn bedoeld om te toetsen of aan artikel 3.112 tot en met 3.121 (over het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven) wordt voldaan. Die voorschriften zijn niet van toepassing buiten de landbouw.

3.22. Geuronderzoek NTA 9065

Een geuronderzoek conform de NTA 9065 hoeft niet altijd een meetonderzoek te betekenen. De NTA 9065 beschrijft zowel kwantitatieve als kwalitatieve methoden om inzicht in de geurhinder te krijgen. Voor welk type onderzoek gekozen wordt, hangt af van het onderzoeksperspectief en de gewenste informatie. Klachtenregistratie en klachtenanalyse worden ook genoemd in de NTA 9065 in respectievelijk §8.4.2 en §8.4.5. De mogelijkheid voor het bevoegd gezag om een geuronderzoek te vragen zal dus niet tot onnodige kosten leiden, omdat afhankelijk van de situatie en de informatiebehoefte de passende onderzoeksmethode gekozen wordt.

3.23. Voorkomen van geurhinder

Artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit, over het voorkomen danwel beperken van geurhinder op geurgevoelige objecten, geeft een nadere invulling van het zorgplichtartikel. Het artikel regelt ook welke aspecten het bevoegd gezag mee moet wegen om tot het bepalen van het aanvaardbaar hinderniveau te komen. Dit is bijvoorbeeld vergelijkbaar met hoe in het artikel 5.4 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) geregeld is welke aspecten het bevoegd gezag mee moet wegen bij het bepalen van BBT. Tevens regelt artikel 2.7a aan welke voorwaarden een geuronderzoek moet voldoen, mocht het bevoegd gezag meer informatie nodig hebben. Het geuronderzoek moet dan voldoen aan de NTA 9065 meten en rekenen geur. Hierin staan zowel kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksmethoden.

4. Bodem

4.1. Financiële zekerheid

Het wijzigingsbesluit leidt niet tot een uitbreiding van de financiële zekerheidsstelling voor ondergrondse tanks. Die blijft alleen gelden voor vloeibare brandstof en afgewerkte olie.

4.2. Lekdetectiesysteem ondergrondse opslagtanks

De jaarlijkse controle van het lekdetectiesysteem van ondergrondse opslagtanks moet plaatsvinden volgens het Besluit bodemkwaliteit, waarin BRL-K903/08 is aangewezen als normdocument. De keuring moet dus overeenkomstig dat document plaatsvinden.

4.3. Betonnen opslagconstructie

De inrichtinghouder of eigenaar van een betonnen constructie kan zelf een jaarlijkse controle uitvoeren op een betonnen opslagconstructie, maar eens per zes jaar moet de controle door een deskundige worden uitgevoerd. De reden hiervoor is dat door het vastleggen met behulp van beeldmateriaal de handhavers voldoende zicht hebben op de wijzigingen. Daarnaast moet op grond van artikel 2.2, tweede lid, van de Activiteitenregeling per opslagtank of constructie ten minste één grondwaterpeilbuis geïnstalleerd worden.

4.4. Opslag inerte goederen

Naar aanleiding van het verzoek van een van de insprekers om paragraaf 3.4.3, opslaan en overslaan van goederen, mede van toepassing te laten zijn op inrichtingen voor het behandelen van de oppervlakte van metalen of metalen voorwerpen wordt opgemerkt dat het toepassingsbereik van dit onderwerp in het kader van de Omgevingswet integraal bekeken en vereenvoudigd zal worden.

4.5. Afleveren van brandstof aan wegverkeer

Het vierde lid van artikel 3.25 van de regeling, over de afwatering bij tankstations, is komen te vervallen, omdat de inhoud niets wezenlijks toevoegde aan wat in het derde lid staat. In de toelichting bij de wijzigingsregeling is hierop ingegaan.

In artikel 3.25, twaalfde lid, van de regeling is overgangsrecht opgenomen op grond waarvan bij een algehele renovatie van de tankinstallatie waarbij de vloeistofdichte vloer of verharding wordt opgebroken of bij het vervangen van de afleverinstallatie, het leidingwerk vervangen moet worden om te voldoen aan het derde lid van artikel 3.25. Er wordt gesproken van een algehele renovatie, omdat het niet de bedoeling is dat bij een kleine aanpassing van het afwateringssysteem alle leidingen moeten worden vervangen.

5. Afval

5.1. IJzergieterijen

In artikel 4.84.1, onder a, van de Activiteitenregeling is met "technische standaarden die gelden voor reguliere toepassing van metaal" aangesloten bij verordeningen die de Europese Commissie heeft opgesteld over wanneer bepaalde stoffen geen afvalstof meer zijn (zie <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/afval/afval/>), onder het kopje "Einde-afvalcriteria

voor bepaalde stoffen”), de zogenaamde “end of waste criteria”. Voor (onder meer) ijzer-, staal- en aluminiumschroot en voor koperschroot zijn dergelijke verordeningen van kracht en daarmee is vastgelegd wat de technische standaarden voor die metalen zijn. De beoordeling is aan het bevoegd gezag, met dien verstande dat toepassing van het metaal moet aansluiten bij de bepalingen van het Landelijk afvalbeheerplan (LAP) (zie de artikelgewijze toelichting). Op grond van onderdeel a moet het metaal geschikt zijn om te worden ingezet voor reguliere toepassing van het metaal. Het moet daarom (nagenoeg) vrij zijn van plastics, textiel en andere niet-metalen. Dit zal in bijna alle gevallen zo zijn omdat aanwezigheid van andere stoffen de producteigenschappen in veel gevallen negatief beïnvloedt.

5.2. Mengen van afvalstoffen

De tekst van artikel 2.12 over afvalstoffen is vereenvoudigd, maar niet inhoudelijk gewijzigd. In de oude tekst was het onder andere verboden afvalstoffen te mengen met niet-afvalstoffen. Dat verbod werd vervolgens niet van toepassing verklaard op niet-gevaarlijke afvalstoffen die als grondstof in een productieproces werden ingezet. In de nieuwe tekst geldt alleen voor gevaarlijke afvalstoffen een verbod om deze met niet-afvalstoffen te mengen (eerste lid van het artikel in combinatie met artikel 10.54a Wm). Dit verbod (met een vergunningplicht in bepaalde gevallen) volgt uit Europese regelgeving en is gehandhaafd.

Voor niet-gevaarlijke afvalstoffen zijn de mengregels versoepeld. Een versoepeling is dat er geen verbod geldt voor mengen met niet-afvalstoffen. Het toepassen van een afvalstof in een productieproces zou het mengen van een afvalstof met een niet-afvalstof zijn. Omdat hier geen verbod voor geldt, hoeft er ook geen uitzondering gegeven te worden.

5.3. Vergunningplicht afvoeren van autowrakken

Naar aanleiding van een vraag over de vergunningplicht in verband met het afvoeren van autowrakken naar een andere opslaglocatie zonder shredderinstallatie wordt opgemerkt dat geen wijziging van de vergunningplicht is beoogd. Met de wijziging van de Activiteitenregeling (artikel 3.27f) wordt het expliciet toegestaan om gedemonteerde autowrakken eerst op te slaan op een andere locatie dan het autodemontagebedrijf voordat het autowrak naar een shredderinstallatie wordt gebracht. De wijziging heeft als doel om onduidelijkheid hieromtrent weg te nemen aangezien de tekst van artikel 3.27f, vierde lid, van de Activiteitenregeling en bijhorende toelichting niet eenduidig waren.

6. Energiebesparing

6.1. Aanpassingen naar aanleiding van inspraak

Veel opmerkingen van met name omgevingsdiensten hebben geleid tot redactionele verbeteringen in de tekst van bijlage 10 van de Activiteitenregeling (de maatregelenlijsten) en de toelichting.

- Met name de relatie die gelegd is tussen de EPC of het energielabel en de erkende maatregelen voor energiebesparing bleken aanleiding te geven tot misverstanden. Deze relatie is nu beter uitgelegd.
- In bijlage 10 bij de Regeling (de maatregelenlijsten) zijn wijzigingen aangebracht in de omschrijving van maatregelen, concretisering van de condities bij de maatregelen of samenvoegingen van condities. Voorts is de tekst verduidelijkt over het al dan niet compleet zijn van de erkende maatregelenlijsten.
- Duidelijker is uitgelegd hoe en waarom een maatregel een alternatief kan zijn voor een andere maatregel.
- Duidelijker is nu bij de sectoren aangegeven dat er later ten aanzien van een aantal activiteiten nog erkende maatregelen zullen volgen.
- Tot slot is de werking van de lijst voor kantoren uitgebreid naar de private sector.

In de inmiddels verschenen handreiking erkende maatregelen energiebesparing is een en ander nog verder uitgelegd, zie <http://www.infomil.nl/onderwerpen/duurzame/energie/handreiking-erkende/>.

6.2. Maatregelen die gemist werden

Door enkele insprekers werd in de lijsten een groot aantal maatregelen gemist. Hiervoor is een aantal verklaringen. De maatregellijsten hebben nog geen betrekking op alle activiteiten die door de betreffende sectoren worden uitgevoerd. De lijsten zullen in de toekomst periodiek worden aangevuld en bijgesteld. Maatregelen in de sfeer van doelmatig beheer en onderhoud staan niet in de maatregelenlijst, maar er kan wel op gehandhaafd worden (zie ook hierna). Sommige voorgestelde maatregelen zijn niet opgenomen omdat ze zich niet in vijf jaar terugverdienen. Naar aanleiding van de inspraak is één maatregel toegevoegd: isolatie van leidingen en appendages in de sectoren kantoren, zorg en onderwijs.

6.3. Ondersteuning en afspraken bevoegd gezag

De invoering van de erkende maatregellijsten voor energiebesparing brengt een forse verandering van werkwijze met zich mee en leidt tot veel vragen bij het bevoegd gezag en de omgevingsdiensten. Vandaar dat gewerkt is aan het ontwikkelen van een ondersteuningspakket voor het bevoegd gezag en omgevingsdiensten. Onder meer aan het schrijven van een handreiking op de nieuwe systematiek, het ontwikkelen van een opleidingspakket en het ontsluiten van de maatregelenlijsten via een "slimme tool" die bereikbaar zal worden via internet. Hierbij is er regelmatig contact met experts bij het bevoegd gezag en de omgevingsdiensten. Ook is alle omgevingsdiensten informatie aangeboden waarmee nagegaan kan worden welke inrichtingen vallen onder artikel 2.15 en hoeveel energie de inrichting waarschijnlijk verbruikt.

Over het toezicht op het treffen van energiebesparende maatregelen zijn met het bevoegd gezag in alle regio's van Nederland afspraken gemaakt over prioriteit voor het toezicht op energiebesparing.

6.4. Energiescan

In de nabije toekomst zal een EnergiePrestatieKeuring (EPK) beschikbaar komen voor het bedrijfsleven. Bedrijven kunnen daar zelf mee aan de slag gaan en via een soort energiescan zichzelf gaan keuren. Er wordt nog gewerkt aan dit instrument, waarbij ook de vraag aan de orde komt hoe gewaarborgd kan worden dat aan de besparingsverplichting wordt voldaan. De introductie van de EPK kan de taken van het bevoegd gezag verlichten.

6.5. Beheer en onderhoud

Insprekers missen maatregelen die te maken hebben met goed beheer en onderhoud van installaties.

Maatregelen voor doelmatig beheer en onderhoud zijn niet in de maatregellijsten opgenomen. Dit neemt niet weg dat hierop wel degelijk gehandhaafd kan worden. In de Nota van Toelichting is gesteld dat de aannemer dat in de inrichting de in artikel 2.15, eerste lid van het Activiteitenbesluit bedoelde maatregelen zijn getroffen, onverlet laat dat de drijver van de inrichting ertoe gehouden is de maatregelen juist te gebruiken en te onderhouden. Met name de eerste periode na ingebruikname van een nieuw gebouw is het van cruciaal belang dat de drijver van de inrichting de maatregelen op een energetisch optimale wijze inregelt. De toezichthouder kan hier dus toezicht op uitoefenen.

Afgesproken is dat per branche een lijst opgesteld zal worden met maatregelen voor doelmatig beheer en onderhoud. Branches zullen dit promoten onder hun leden en toezichthouders kunnen de lijsten gebruiken bij het toezicht. Specifiek naar aanleiding van deze afspraak is afgesproken (en in de regelgeving opgenomen) dat twee jaar na inwerkingtreding er een evaluatie van de regelgeving zal plaats vinden.

6.6. Economische randvoorwaarden

De energiebesparende maatregelen bevatten randvoorwaarden per branche. Als een ondernemer kiest voor het toepassen van erkende maatregelen, dan moet hij alle maatregelen treffen waarvoor geldt dat de randvoorwaarden op hem van toepassing zijn. De discussie moet niet meer gaan over de vraag of een maatregel zich bij een specifieke inrichting terugverdient, maar het gesprek moet alleen nog gaan over de vraag of een bedrijf meer of minder gas verbruikt dan 170.000 m³, een bepaald vloeroppervlak heeft, etc.

Branchespecifieke randvoorwaarden, ook al gaat het om dezelfde maatregelen, zijn hierbij noodzakelijk omdat de omstandigheden per branche kunnen verschillen. Met name de energieprijs is hierin belangrijk omdat deze bepalend is voor de vraag of een maatregel zich wel of niet in vijf jaar terugverdient. Deze energieprijzen verschillen vaak per branche.

6.7. Grootverbruikers

Een specifieke vraag is gesteld waarom voor sommige maatregelen geldt dat ze niet hoeven te worden getroffen als de inrichting meer dan 170.000 m³ gas verbruikt. Het zou lijken alsof grootverbruikers van energie worden vrijgesteld. Dit is echter niet het geval. De 170.000 m³ verbruiksgrens is bij sommige maatregelen relevant, omdat de marginale energieprijs, die doorslaggevend is voor de terugverdientijden van maatregelen, bij een gebruik van meer dan 170.000 m³, vanwege de schijvensystematiek van de energiebelasting, lager is. Daardoor zijn sommige maatregelen dan niet langer rendabel.

6.8. Energielabel en nieuwe gebouwen

Voor het treffen van energiebesparende maatregelen geldt een uitzondering voor gebouwen met bouwjaar 2003 of later en de gebouwen met een label C, voor zover het om gebouwgebonden maatregelen gaat. Het toezicht op doelmatig beheer en onderhoud valt niet onder deze uitzondering.

Er is gekeken naar de vraag welk energielabel een gebouw uit 2003 of later zou hebben op grond van de energielabelsystematiek. Door DGMR ("Energielabel en de Wet Milieubeheer", DGMR 2014) is onderzoek gedaan naar de vraag of het mogelijk is van een gebouw met een bepaald energielabel te veronderstellen of de gebouwgebonden maatregelen van de maatregellijst zijn getroffen dan wel of er gelijkwaardige maatregelen zullen zijn getroffen. De conclusie van dit onderzoek luidde ten aanzien van kantoren en scholen dat label C hoog genoeg is en ten aanzien van zorginstellingen dat label A hoog genoeg is om ten aanzien van de voor het energielabel relevante maatregelen te veronderstellen dat voldaan wordt aan de Wet milieubeheer. Gegeven het feit dat bij label A in de zorg en label C in de kantoren en het onderwijs aan kan worden genomen dat de gebouwgebonden maatregelen zijn getroffen, kan ook worden aangenomen dat deze of equivalente maatregelen zijn getroffen in gebouwen met een bouwjaar van 2003 of later. Dit neemt niet weg dat ook voor deze gebouwen sprake moet zijn van goed onderhoud. In de nota van toelichting staat hierover "De aanname dat in de inrichting de in artikel 2.15, eerste lid, bedoelde maatregelen zijn getroffen, laat onverlet dat de drijver van de inrichting ertoe gehouden is de maatregelen juist te gebruiken en te onderhouden." De toezichthouder kan hier toezicht op uitoefenen.

6.9. Grenzen

Het is onontkoombaar dat de opgenomen grenzen leiden tot gevallen die net boven of net onder de grens vallen. We accepteren dat er soms dergelijke gevallen zich kunnen voordoen. Hierin nuanceren zou de uitvoering lastiger maken.

6.10. Gefaseerde uitvoering

Het bevoegd gezag kan al dan niet op verzoek van de drijver van de inrichting gebruik maken van de mogelijkheid om een gefaseerde uitvoering vast te leggen. Hiertoe treedt het in overleg met de drijver van de inrichting over de tijdstippen waarop de nog te nemen energiebesparende maatregelen genomen moeten worden. Er kan daarbij worden aangesloten bij zgn. natuurlijke momenten van de inrichting zoals investerings- en vervangingsmomenten of het reguliere onderhoud en renovaties.

6.11. Overgangsrecht energiebesparende maatregelen

Voor energiebesparende maatregelen is geen overgangsrecht opgenomen. De norm om alle energiemaatregelen te treffen die zich binnen 5 jaar terugverdienen is niet veranderd.

7. Verkeer en vervoer

7.1. Uitbreiding

De zorgplicht voor indirecte hinder vanwege wegverkeer wordt nog niet uitgebreid tot vrachtvervoer en grote publiekstrekkers. Zoals geconcludeerd in de Kamerbrief "Uitkomsten BO's MIRT najaar 2015" van 13 november 2015 (Kamerstukken II 2015/16, 34300-A nr. 17), wordt inwerkingtreding van artikel 2.16 van het Activiteitenbesluit (introduceren van een puntenstelsel) weinig opportuun geacht. Inwerkingtreding van het puntensysteem past niet binnen het breed ingezette beleid van deregulering. Deze conclusie zal nog met de VNG en IPO worden besproken en de betrokkenheid van het bedrijfsleven wordt onder andere bezien in het kader van het programma "Beter Benutten Vervolg".

8. Geluid

8.1. Hondenkennels en vogels

Hondenkennels worden onder de algemene milieuregels gebracht vanwege de doelstellingen van de wijzigingen van het Activiteitenbesluit. Een belangrijk doel is om op deze wijze vereenvoudiging, vermindering en uniformering van regelgeving te realiseren en tegelijkertijd een vermindering van de administratieve lasten voor inrichtingen als gevolg van rijksregelgeving te bewerkstelligen. Om dezelfde reden wordt niet standaard een akoestisch onderzoek gevraagd bij de melding van een hondenkennel of inrichting met zogenoemde lawaai vogels. Dit zou leiden tot een aanzienlijke toename van deze administratieve lasten terwijl niet zeker is dat er in alle gevallen een noodzaak is tot het uitvoeren van een dergelijk onderzoek. Voorts blijft altijd de mogelijkheid bestaan voor het bevoegd gezag om als uit de meldingsgegevens blijkt dat de kans op geluidhinder zeer reëel is binnen vier weken na ontvangst van de melding te eisen dat alsnog een akoestisch onderzoek wordt overgelegd (art. 1.11, lid 5).

Met het onder het Activiteitenbesluit brengen van hondenkennels worden ook de algemene geluidnormen uit dit besluit op deze inrichtingen van toepassing. Het juridisch instrumentarium van algemene milieuregels biedt voldoende mogelijkheden om ook rekening te houden met de belangen van de omwonenden. Zo kan het bevoegd gezag bijvoorbeeld met maatwerkvoorschriften van de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit afwijken en zo nodig strengere geluidnormen opleggen.

De door een inspreker aangegeven vergelijking tussen de normering van hondenkennels en die van agrarische activiteiten in het landelijk gebied is niet mogelijk. De grenswaarden in tabel 2.17e voor agrarische activiteiten in het buitengebied hebben slechts betrekking op een deel van de agrarische activiteiten, te weten de vast opgestelde installaties en toestellen. Deze deelbeoordeling is niet aan de orde bij de hondenkennels. Daarom gelden voor hondenkennels in het landelijk gebied dezelfde geluidnormen als voor andere niet-agrarische activiteiten die plaatsvinden in het buitengebied.

De inzet van de omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) is gelet op de zwaarte van de milieuproblematiek die speelt bij hondenkennels niet voor dit soort inrichtingen bedoeld. Een hondenkennel is geen agrarische inrichting (zie definitie Activiteitenbesluit) en moet daarom net als alle andere niet-agrarische inrichtingen gelegen in het buitengebied voldoen aan de grenswaarde van 50 dB(A). Het bevoegd gezag kan eventueel met maatwerkvoorschriften hiervan afwijken.

Als een hondenkennel op dit moment een omgevingsvergunning milieu heeft met daarin een voorschrift met een strengere geluidnorm dan de norm uit artikel 2.17, dan blijft dat voorschrift op grond van het algemene overgangsrecht (artikel 6.1) drie jaar gelden als maatwerkvoorschrift. In die tijd kan het bevoegd gezag het voorschrift omzetten naar een permanent maatwerkvoorschrift. Dat kan ook op verzoek van derden.

8.2. Fokken, houden of trainen van vogels of zoogdieren

In paragraaf § 3.8.5, Fokken, houden of trainen van vogels of zoogdieren, is geen onderscheid gemaakt tussen verschillende soorten bedrijven met dieren, omdat er geen zwaarwegende reden is voor nader onderscheid. De beoordeling van een dierentuin zal meer tijd vragen dan van een hondenspension, maar er is geen verschil in standaardvoorschriften en indieningsvereisten. Voorschrift 3.169 gaat bijvoorbeeld over bodemrisico en geurhinder. Dat zijn aspecten die altijd aan de orde zijn bij een vogelpark, dierentuin, hondenspension of dierenasiel. Bij deze activiteiten moet dus aan dezelfde eisen worden voldaan.

8.3. Dierentuinen

In verband met het niet langer vergunningplichtig zijn van dierentuinen verzoekt een van de insprekers om geluiden van dieren in een dierentuin uit te zonderen van de maximale geluidsniveaus, zodat dierentuinen in stedelijk gebied niet onmogelijk gemaakt worden. Ook wordt verzocht om een verplichting voor deze inrichtingen op te nemen om een akoestisch rapport in te dienen bij een melding zodat vooraf een akoestische beoordeling mogelijk is of wordt voldaan aan de overige geluidgrenswaarden van artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit.

Aan deze verzoeken is niet tegemoet gekomen. Met maatwerkvoorschriften (art 2.20) kan een eventuele overschrijding van de grenswaarden voor de maximale geluidsniveaus van artikel 2.17 door diergeluiden worden toegestaan. Het voorstel om dierentuinen in alle gevallen te verplichten een akoestisch rapport in het kader van een melding te overleggen leidt tot een onevenredige toename van administratieve lasten en is daarom niet overgenomen.

8.4. Grindwinning

Voor de zand- en grindwinningsrichtingen die met de vierde tranche onder het Activiteitenbesluit zijn komen te vallen kan het bevoegd gezag de circulaire natte grindwinning indirect blijven toepassen. Dit kan bij het opleggen van maatwerkvoorschriften ex. art. 2.20 waarbij het binnenniveau overigens niet hoger mag zijn dan 35 dB(A).

8.5. Schoolpleinen

In 2009 is het buiten beschouwing laten van het stemgeluid afkomstig van schoolpleinen en buitenruimten van kinderopvang op nadrukkelijk verzoek van de Tweede Kamer in het Activiteitenbesluit opgenomen. Ingevolge artikel 2.18, onderdelen h en i wordt het stemgeluid van speelplaatsen en buitenruimten van kinderopvang buiten beschouwing gelaten bij het bepalen van de geluidsniveau. In het kader van een melding of bij het vaststellen van een maatwerkvoorschrift (onderdeel c) kan stemgeluid afkomstig van schoolpleinen en buitenruimten van kinderopvang niet alsnog worden betrokken bij het bepalen van de geluidsniveau. Het opnemen van een gedragsvoorschrift is wel een mogelijkheid, maar dit moet wel realistisch zijn en goed handhaafbaar.

8.6. Vergunningplicht grote lawaaimakers

Voor een aantal grote lawaaimakers, inmiddels stillere inrichtingen, is de zoneringplicht vervallen. Voor het schrappen van de vergunningplicht van deze inrichtingen bestond geen aanleiding.

9. Veiligheid

9.1. Externe veiligheid

Inrichtingen die onder de werking van het Bevi vallen blijven vergunningplichtig. Voor sommige categorieën, zoals LPG-tankstations, worden algemene regels vastgesteld die naast de vergunning gelden.

9.2. Asbest

Paragraaf 3.4.11 is van toepassing op het op- en overslaan van verwijderd asbest en verwijderd asbesthoudend product. Het gaat onder andere over asbestverwijderingsbedrijven die op een werk elders asbest verwijderen en die asbest of asbesthoudende producten meenemen naar de eigen inrichting voor tussenopslag. Bij asbesthoudende producten kan bijvoorbeeld gedacht worden aan asbesthoudende cementplaten. Voor al deze producten geldt dat ze bijvoorbeeld in een container moeten worden bewaard en zijn ingepakt in niet luchtdoorlatend materiaal. Op bedrijven die grote asbesthoudende producten accepteren en daar vervolgens het asbest uit verwijderen, is de paragraaf niet van toepassing, tenzij het om een milieustraat gaat.

De omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) voor het op- en overslaan van verwijderd asbest bevat geen toets of het bedrijf bevoegd (gecertificeerd) is om asbest te verwijderen. Er is juist voor gekozen de OBM ook te laten gelden voor niet gecertificeerde bedrijven. Risicoklasse 1 asbest mag namelijk ook door niet gecertificeerde bedrijven (wel deskundig) worden verwijderd.

Asbest dat vrijkomt op een projectlocatie en tijdelijk wordt opgeslagen, leidt er niet toe dat die projectlocatie een inrichting is waarop het Activiteitenbesluit van toepassing is.

9.3. Natuurlijk koudemiddel

Een definitie van het begrip natuurlijk koudemiddel is toegevoegd. In de toelichting bij onderdeel B is te lezen dat synthetische koudemiddelen alle koudemiddelen zijn die niet onder de definitie van "natuurlijk koudemiddel" in artikel 1.1 vallen.

Het toepassingsbereik van de paragraaf over koelinstallaties is aangepast. Door de opmars van andere natuurlijke koudemiddelen dan ammoniak zijn de risico's van een andere orde en is de maximale inhoud van de koelinstallatie gekoppeld aan de gebruikte koudemiddelen.

9.4. Keuringstermijnen koelinstallaties

De keuringstermijn voor koelinstallaties met natuurlijke koudemiddelen gaat van één keer per twee jaar naar één keer per jaar. De voorgeschreven keuringstermijnen sluiten aan bij het door het bedrijfsleven ontwikkelde certificeringsstelsel. In termen van haalbaarheid en betaalbaarheid is het niet redelijk om kortere keuringstermijnen op te leggen, ook niet voor grote koelinstallaties.

9.5. Opslagtanks

Voor opslagtanks die voor 1 januari 2013 zijn geïnstalleerd is geen voorschrift opgenomen op grond waarvan het bevoegd gezag in het belang van de veiligheid bij maatwerkvoorschrift eisen kan stellen aan de locatie van een opslagtank. Een dergelijke maatwerkbepaling is niet zinvol, omdat de bepalingen in de onderliggende richtlijnen voldoende zijn om de veiligheid te borgen.

9.6. PGS-richtlijnen en arbeidsveiligheid 13, ammoniak koelinstallaties

Er wordt niet meer verwezen naar bepaalde veiligheidsvoorzieningen uit PGS-richtlijnen, zoals hoofdstuk 4 van PGS13 over ammoniakkoelinstallaties en de voorschriften 3.2.12 en 3.10.5 uit PGS-15 over de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen. De installatietechnische veiligheidsvoorschriften uit hoofdstuk 4 van PGS 13 worden geregeld via de veiligheidsvoorzieningen ter voorkoming van drukgevaarlijke situaties vallend onder het Warenwetbesluit drukapparatuur. Verder gaat het om bepalingen die uitsluitend betrekking hebben op arbeidsveiligheid.

9.7. Propaantanks, brandmuur

Ten aanzien van opslagtanks wordt in artikel 3.29, tweede lid, het toepassen van een brandmuur in afwijking van de PGS 19 in beginsel niet toegestaan. Op grond van het derde lid van dat artikel kan het bevoegd gezag een brandmuur toestaan als redelijkerwijs niet aan de interne veiligheidsafstanden voldaan kan worden. Er is in dit opzicht afgeweken van de PGS 19, omdat de brandmuur een minder veilige optie is. Daarom moet het bevoegd gezag eerst de noodzaak onderzoeken om af te wijken van de interne veiligheidsafstanden. De PGS 19 laat ook andere alternatieven voor de interne veiligheidsafstanden toe. Die worden in artikel 3.29, tweede lid, niet uitgesloten en mogen worden toegepast zonder dat daar maatwerk voor nodig is.

9.8. Opslag verpakte gevaarlijke stoffen

In artikel 4.4b wordt verwezen naar bepalingen uit PGS 15 die betrekking hebben op milieudoelen. Voorschriften uit de PGS-richtlijn die zien op arbeidsomstandigheden worden gelet op de doelstellingen en grondslagen van de Activiteitenregeling niet van toepassing verklaard.

Er wordt een maatwerkmogelijkheid gegeven voor het tijdelijk opslaan van onder andere klasse 6.2 (infectieuze stoffen) en 7 (radioactieve stoffen) in het laad- en losgedeelte van de inrichting. Hiermee wordt aangesloten bij PGS 15. Het oordeel om wel of niet gebruik te maken van de maatwerkmogelijkheid is aan het bevoegd gezag.

9.9. Op- en overslag van benzine

Een belangrijk uitgangspunt bij het opnemen van de Benzineregeling in het Activiteitenbesluit is een strikte omzetting van de EU-Benzinedistributierichtlijn (Richtlijn 94/63). In het kader van het EU beleid voor "Better Regulation" wordt onder andere deze richtlijn nog eens bekeken. De resultaten van deze evaluatie kunnen te zijner tijd ook leiden tot aanpassing van de nationale regelgeving op dit punt. Gelet op deze ontwikkelingen is de EU-Benzinedistributierichtlijn bij deze aanpassing van het Activiteitenbesluit (ongewijzigd) overgenomen.

9.10. Brandpreventie opslag cacao

Door de aanpassing van categorie 9.4, onder c, onderdeel C van bijlage I bij het Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn inrichtingen voor de opslag van ruwe cacao niet meer vergunningplichtig. Het is niet noodzakelijk om deze inrichtingen vergunningplichtig te houden in verband met brandveiligheid, of om regels op te nemen over brandveiligheid, omdat ruwe cacao geen gevaarlijke stof is. De brandveiligheid van niet-gevaarlijke stoffen is geregeld in artikel 7.7

van het Bouwbesluit. Het Bouwbesluit is dus leidend op dit punt en het is niet de bedoeling om daarnaast eisen te stellen, niet in het Activiteitenbesluit en ook niet in de omgevingsvergunning milieu.

9.11. Maatwerkmogelijkheden en PGS-richtlijnen

In de Activiteitenregeling zijn maatwerkmogelijkheden opgenomen om af te wijken van PGS-richtlijnen, ondanks het feit dat de PGS-richtlijnen zelf ook de ruimte bieden om een gelijkwaardige maatregel toe te passen. De maatwerkbepalingen in de regeling zijn nodig omdat in de regeling niet verwezen wordt naar de voorschriften in de PGS-richtlijnen waarin de gelijkwaardige maatregel mogelijk wordt gemaakt. Daarom kan geen gebruik worden gemaakt van gelijkwaardigheid op grond van de PGS-richtlijnen. Dat is ook niet verenigbaar met het feit dat de meeste verwijzingen naar de PGS-richtlijnen verplichte maatregelen zijn, waarvan alleen afgeweken mag worden met een gelijkwaardigheidsbesluit op grond van artikel 1.8 van het Activiteitenbesluit. Daarbij gaat het erom dat de gekozen uitvoering hetzelfde veiligheidsniveau bereikt als de voorgeschreven eis. Omdat de PGS-richtlijnen in bepaalde gevallen ook minder strenge voorzieningen toestaan, is ervoor gekozen om het maatwerk in de regeling op te nemen.

9.12. Verwijzing PGS 9 en PGS 23

In de regeling wordt verwezen naar oude PGS-richtlijnen 9 en 23. Van deze richtlijnen zijn recentelijk nieuwe versies vastgesteld, maar dit is nog niet meegenomen in de regeling. Naar aanleiding van de inspraak wordt niet alsnog naar de nieuwe versies van de richtlijnen verwezen, omdat dit veel tijd zou vergen, onder andere doordat dit uitgebreid overleg met betrokken partijen zou vergen en onderzoek naar de gevolgen. Overigens geeft de regeling de mogelijkheid om bij maatwerkvoorschrift af te wijken van PGS 9, zodat het bevoegd gezag op die manier kan anticiperen op de nieuwe richtlijn. In een volgende wijziging zal naar de nieuwe versies van de richtlijnen worden verwezen.

9.13. Onbemande tankstations

De vergunningplicht voor onbemande tankstations met een afleverpomp op minder dan 20 meter van een gebouw van derden is in deze fase niet geschrapt. De problemen ermee zijn echter bekend en worden meegenomen in het stelsel van de Omgevingswet.

10. Stookinstallaties

10.1. Definitie biomassa

De definitie van het begrip biomassa is afkomstig uit de EU-richtlijn industriële emissies en bepaalt of (afval)stoffen onder het eenvoudige regiem van paragraaf 3.2.1 of 5.1 van het Activiteitenbesluit kunnen worden verbrand als biomassa of onder het zwaardere regiem van paragraaf 5.2 voor de verbranding van (overige) afvalstoffen vallen. Ook dit onderscheid tussen het eenvoudige regiem en het zwaardere regiem voor de betreffende afvalstoffen is afkomstig uit de EU-richtlijn industriële emissies.

Het gebruik van thermische olie in een biomassaketel is bijzonder. In vrijwel alle gevallen valt het verstoken van biomassa in een ketel onder paragraaf 3.2.1. Wordt echter geen water verwarmd maar bijvoorbeeld thermische olie, dan is paragraaf 3.2.1 niet van toepassing. Als het om biomassa gaat, is echter ook paragraaf 5.2 niet van toepassing en zullen de emissies worden gereguleerd via maatwerkvoorschriften. Omdat het de implementatie van de EU-richtlijn industriële emissies betreft, is er geen mogelijkheid om een afwijkende definitie van biomassa in de nationale regelgeving op te nemen. Op de website van InfoMil is een verduidelijking en verdere uitwerking te vinden (<http://www.infomil.nl/onderwerpen/klimaat-lucht/stookinstallaties/biomassa-0/>).

10.2. Stookinstallaties biogas

Op het verbranden van biogas is artikel 2.14a niet van toepassing, omdat biogas geen afvalstof is.

10.3. Emissie-eisen NO_x en totaalstof

De emissiegrenswaarden voor NO_x en totaalstof in het Activiteitenbesluit zijn met het inwerkingtreden van het Besluit middelgrote stookinstallaties milieubeheer (Bems) in april 2010 voor een deel van de installaties aangescherpt. Deze zijn de strengste van Europa.

Er is geen noodzaak voor een specifiek voornemen om binnen een aantal jaar de emissie-eisen uit het Activiteitenbesluit te toetsen aan BBT en BBT+.

Omdat de NeR thans is ingebed in het wettelijke kader van hoofdstuk 2 van het Activiteitenbesluit, is de effectiviteit van de regels eerder toe- dan afgenomen.

10.4. Stoken biomassa

Naar aanleiding van diverse opmerkingen zijn, om het stoken van lokale biomassa in ketels te bevorderen, het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling op enkele onderdelen aangepast. De emissiegrenswaarde voor biomassaketels met een vermogen van 1 tot 5 MW voor NO_x van 230 mg/Nm³ is verhoogd naar 275 mg/Nm³ (artikel 3.10). De NO_x-emissiegrenswaarde van ketels met een vermogen kleiner dan 1 MW is niet aangepast omdat deze weliswaar ambitieus, maar haalbaar is en aansluit op hetgeen met ingang van 2020 geëist zal worden in het kader van Ecodesign. Daarnaast is de Activiteitenregeling aangepast om de meetverplichtingen meer in balans te brengen met de investeringskosten. Voor biomassaketels met een vermogen tot 400 kW is niet langer een stofmeting door de eigenaar vereist, als deze een meetrapport van de leverancier kan overleggen waaruit blijkt dat aan de emissiegrenswaarden van het besluit kan worden voldaan en in de ketelinstallatie het houttype wordt gestookt dat gebruikt is voor het meetrapport (artikel 3.5, lid 4). In artikel 3.7d, lid 3 is de onzekerheidseis voor stofmetingen verruimd, zodat deze aansluit op recente wijzigingen in de Duitse wetgeving.

10.5. 500 uursregeling

De verbreding van de 500-uursregeling voor stookinstallaties, niet zijnde grote stookinstallaties, is een uitvloeisel van de Evaluatie van het Bems in 2012 en 2013. De regeling beperkte zich tot noodinstallaties. Verruiming voor andere dan noodinstallaties bleek redelijk gezien het geringe aantal uren dat ook deze installaties in bedrijf zijn. Aanpassingen aan deze installaties in 2017 en 2019 die noodzakelijk zijn om aan de emissie-eisen te voldoen, zouden onevenredig hoge kosten met zich mee brengen in relatie tot de vermeden emissies. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om laadkranen die incidenteel worden gebruikt, ketels die alleen worden gebruikt voor het stomen van grond in de glastuinbouw, bijstookketels voor stadswarming, back-up-installaties in zijn algemeenheid bij inrichtingen en motoren en turbines voor het comprimeren van aardgas tijdens koude winterdagen. Met de verbreding van de 500-uursregeling verdwijnt tevens de onduidelijkheid over wat precies onder een noodvoorziening dient te worden verstaan. Het zogenoemde piekenscheren met dieselmotoren is overigens uitgezonderd van de 500-uursregeling, vanwege de hoge emissies van deze motoren.

Met het vervallen van artikel 3.7, vierde lid, onderdeel b, wordt ten aanzien van de keuringsplicht één lijn getrokken door alle 500-uurs-installaties die onder paragraaf 3.2.1 vallen onder de keuringsplicht te brengen dan wel te houden.

10.6. Kosteneffectiviteit bij dieselmotoren

In artikel 3.10e wordt in verband met de berekening van kosteneffectiviteit van maatregelen voor vermindering van de NO_x-emissies verwezen naar artikel 2.7, derde tot en met zesde lid. Er wordt niet naar de maatwerkbepaling uit het zevende lid verwezen, omdat dat in dit verband niet relevant is. De verwijzing heeft betrekking op de wijze waarop het bevoegd gezag de kosteneffectiviteitsberekening beoordeelt. Een maatwerkmogelijkheid is daarbij niet relevant.

10.7. Grote stookinstallatie

In artikel 5.4 wordt het bevoegd gezag verplicht om in bepaalde gevallen in de vergunning voor een grote stookinstallatie een norm op te nemen. In de toelichting bij het artikel wordt uitgebreid ingegaan op de keuze dat de uitzondering bij vergunningvoorschrift moet worden geregeld. Kort samengevat gaat het om het volgende. In verband met de uitgangspunten uit de EU-richtlijn industriële emissies (zijnde: a. dat voor bedrijven en het bevoegd gezag de beste beschikbare technieken als beschreven in de BBT-conclusies gelden en b. dat algemeen verbindende voorschriften gebaseerd moeten zijn op de beste beschikbare technieken), omvat artikel 5.4, eerste lid, van het Activiteitenbesluit emissiegrenswaarden die de emissieniveaus uit de BBT-conclusies niet overschrijden. In artikel 15, vierde lid, van de EU-richtlijn industriële emissies is bepaald dat onder voorwaarden de bevoegde autoriteit in specifieke gevallen minder strenge emissiegrenswaarden mag vaststellen. Een dergelijke afwijking is enkel toegestaan indien uit een beoordeling blijkt dat het halen van emissieniveaus die samenhangen met de beste beschikbare technieken zoals beschreven in de BBT-conclusies zou leiden tot buitensporig hogere kosten in verhouding tot de milieuvoordelen. Dit betekent dat er altijd een gemotiveerd oordeel van het bevoegd gezag nodig is alvorens een dergelijke afwijking is toegestaan. Daarom is in het tweede lid van artikel 5.4 bepaald dat bij vergunningvoorschrift kan worden afgeweken van het eerste lid. Het opnemen van een direct geldende norm zou in strijd zijn met de EU-richtlijn industriële emissies.

Artikel 5.4, tweede lid, omvat de omzetting van artikel 30 van de EU-richtlijn industriële emissies, in samenhang met Bijlage V, deel 1, onderdeel 3, laatste alinea bij die richtlijn. In deze bepaling wordt geen onderscheid gemaakt in stookinstallaties. Het staat ook zo in de nota van toelichting: "Aangezien deze alinea, tekstueel ziet op stookinstallaties in het algemeen, en niet alleen op raffinaderijen, is besloten de tekst in plaats van in artikel 5.9, in artikel 5.4 van het Activiteitenbesluit op te nemen".

Echter, omdat één van de eisen is dat de stookinstallatie gestookt moet worden met gassen met lage calorische waarde, verkregen door vergassing van raffinaderijresiduen, is het aantal installaties waarop deze uitzondering betrekking heeft zeer beperkt en gaat het in de praktijk om één aan een raffinaderij gerelateerde installatie. Ter verduidelijking wordt nog opgemerkt dat de eisen uit het tweede lid cumulatief zijn.

Een tank voor vloeibaar biogas moet grotendeels op dezelfde wijze zijn uitgevoerd als een LNG-tank. De voorschriften waarnaar wordt verwezen hebben betrekking op het vullen van een LNG-tank, maar zijn ook toepasbaar op het legen van een tank.

11. LPG-tankstations

11.1. Definities LPG en LPG-tankstation

De definities voor LPG en LPG-tankstation zijn niet gelijk aan die van het ingetrokken Besluit LPG tankstations milieubeheer. In de nota van toelichting is te lezen waarom dat het geval is.

11.2. LPG-tankstations

Het wordt niet mogelijk gemaakt om bij een LPG-tankstation alle vast gemonteerde tanks te vullen (dus niet voor aandrijving, maar bijvoorbeeld alleen voor verwarming of bakken en braden). Er is namelijk geen keuringsregime voor deze installaties. De tank voor aandrijving wordt door de Rijksdienst voor het wegverkeer gekeurd bij de APK-keuring en tanks voor tractie gecombineerd met verwarming moeten aan Europese regelgeving voldoen. Daarom weten we dat deze tanks aan veiligheidseisen voldoen en wordt het wel mogelijk gemaakt om deze tanks te vullen.

Voor LPG-tankstations wordt geen verplichting opgenomen om jaarlijks de LPG doorzet te registreren in het logboek, omdat dit een aanzienlijke verzwaring van de administratieve lasten met zich mee zou brengen. Op basis van jurisprudentie kan het bevoegd gezag doorzetgegevens opvragen bij de inrichtinghouder, een afzonderlijke registratie is niet nodig.

De regeling bevat geen voorschriften over het aanleveren van LPG of het vullen van het reservoir. Het besluit geeft daar ook geen grondslag voor. Eisen die te maken hebben met de LPG-tankwagen worden niet aan de inrichtinghouder opgelegd.

De gevolgen van de wisselende verhouding tussen propaan en butaan in het LPG-reservoir zijn geregeld doordat in artikel 5.62 van de regeling voorschrift 2.4.8. van PGS-16 van toepassing wordt verklaard. In dit voorschrift is bepaald dat de installatie moet voldoen aan NEN-EN 14678-1: Eisen aan LPG-aflevertuistellen. Deze NEN-EN-norm bevat onder andere eisen over het ontwerp van het aflevertuistel met betrekking tot de ontwerpdruk en ontwerp temperatuur. Daarnaast wordt voor veel onderdelen bepaald dat deze bestand moeten zijn tegen LPG.

In de regeling is niet de eis opgenomen dat de afleverslang niet eerder wordt aangekoppeld dan nadat de handrem is ingeschakeld, omdat bestuurders uit zichzelf de handrem zullen inschakelen. Bovendien is het een onevenredige last voor de inrichtinghouder om erop toe te moeten zien dat de handrem van een tankend voertuig is ingeschakeld.

11.3. Onbemande LPG-tankstations (afleverautomaten)

De veiligheid bij onbemande LPG-tankstations, met name in verband met het illegaal afvullen van gasflessen en bepaalde wisselreservoirs, is voldoende gewaarborgd via de Activiteitenregeling en PGS-16, onder andere door het systeem van registratie van de gebruikers. De inrichtinghouder is bekend met de gebruikers die komen en deze gebruikers tekenen vooraf voor veilig en kundig handelen. De toezichthouder moet oproepbaar zijn en binnen drie minuten aanwezig kunnen zijn. Bovendien zorgt de identificatiefunctie ervoor dat achteraf bekeken kan worden wie op welk moment getankt heeft, bijvoorbeeld voor het geval zich een calamiteit voordoet.

12. Schietbanen, geluid

12.1. Verhouding tot algemene geluidregels

Op grond van artikel 3.159 van het Activiteitenbesluit zijn de artikelen 2.17 tot en met 2.22 (geluidhinder) niet van toepassing op een buitenschietsbaan. Een buitenschietsbaan kan onderdeel zijn van een grotere inrichting waar ook andere activiteiten kunnen plaatsvinden. Op deze andere activiteiten zijn de artikelen 2.17 tot en met 2.22 wel van toepassing. De reikwijdte van het begrip buitenschietsbaan volgt uit de definitie en de nota van toelichting (artikelsgewijs bij artikel 3.157). Uit de betreffende artikelen en nota van toelichting kan worden afgeleid dat het gaat om de regulering van de geluidproblematiek van schietbanen waar wordt geschoten met vuurwapens. Voor buitenschietsbanen van handboogschietvereniging blijven de artikelen 2.17 tot en met 2.22 onverkort gelden.

12.2. Beleidsstandpunt militair schietgeluid

Voor schietgeluid is aangesloten bij het Beleidsstandpunt Militair Schietgeluid. Een van de insprekers wijst erop dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft geoordeeld dat niet vaststaat dat de gehanteerde normstelling in dat beleidsstandpunt voldoende bescherming biedt tegen geluidhinder (ABRvS 20 augustus 2014, 201300590/1/A4). De Afdeling heeft echter gekeken naar het beleidsstandpunt zoals dat gold in 2010. Sindsdien is de methodiek verder ontwikkeld en opnieuw beschreven in het beleidsstandpunt van februari 2013. De daarbij gemaakte keuzes zijn nader onderbouwd door TNO. Met deze ontwikkelingen voldoet de methodiek, die in de Activiteitenregeling is opgenomen, om de mate van geluidhinder en overlast te berekenen.

12.3. Rekenmethodiek

De rekenmethodiek voor schietbanen is in opdracht van het ministerie van Defensie opgezet en uitgewerkt door TNO. Wij hebben besloten om deze methodiek over te nemen in het kader van het Activiteitenbesluit. Voor overige (civiele) schietbanen is na het van kracht worden van de vierde tranche een alternatieve methode beschikbaar gekomen. Deze is te vinden op de Website van InfoMil (http://www.infomil.nl/publish/pages/109236/toelichting_tno-2014-r10135_11_nov_2015.pdf). Het beheer van het voorschrift wordt uitgevoerd door het RIVM. Regeling 90 De rapporten die ten grondslag liggen aan de rekenmethode zijn openbaar. Het TNO rapport is via de website van InfoMil in te zien (http://www.infomil.nl/publish/pages/109236/toelichting_tno-2014-r10135_11_nov_2015.pdf). Ook is daar informatie over de methode voor civiele schietbanen te vinden.

12.4. Hinderbeleving schietgeluid

Uit wetenschappelijk onderzoek is afgeleid dat het impuls karakter van schietgeluid qua hinderbeleving gerelateerd kan worden aan wegverkeerslawaai. Dat het een theoretisch model is is eigen aan modellen voor industrielawaai. Handhaving is mogelijk op basis van tellingen van aantallen schoten. Het meten als handhavingmiddel is moeilijk maar kan wel. Hiervoor is ook een mogelijkheid opgenomen in de Activiteitenregeling, artikel 3.118a onder b.

12.5. Akoestisch rapport

Voor buitenschietbanen wordt ten aanzien van het akoestisch rapport zowel gevraagd om een plattegrond van de akoestisch relevante dimensies en de aard van de doorgerekende geluidsbeperkende of afscherpende maatregelen, als om het oorspronkelijke kaartmateriaal als computerinvoer. De reden daarvan is dat in aan de hand van de plattegrond getoetst wordt of de situatie waar de berekening op uitgevoerd wordt, binnen de methodiek past. Dit is een vrij abstracte doorrekening waarvoor een plattegrond noodzakelijk is. Vervolgens wordt gerapporteerd over de uitkomsten van de berekening in het akoestische rapport. Deze kan op details anders zijn dan bij de eerstgenoemde toetsing. Voor de beoordeling van het akoestisch rapport is dan een nauwkeurige omschrijving op basis van een computerinvoer nodig.

12.6. Beoordelingspunt

Het beoordelingspunt moet worden gekozen op het punt waar de geluidbelasting het hoogst is. Hiermee wordt voorkomen dat alleen slaapkamers (5 meter hoogte) of alleen woonkamers (1,5 m hoogte) worden beschermd. Gerekend wordt met die punten waar de impact van het schietlawaai het hoogst is. Dit kan het computermodel vrij eenvoudig aangeven. Dit geldt zowel voor de rekenmethode voor militaire schietbanen als voor de alternatieve methode voor civiele schietbanen.

12.7. 12 dagen grens

Er is een regeling in voorbereiding waarmee de 12 dagen grens zal worden geschrapt. Het gaat om de "Regeling tot wijziging van de Activiteitenregeling milieubeheer en enkele andere regelingen met name in verband met reparaties van de vierde tranche wijziging en tot intrekking van de Regeling kleiduivenschieten milieubeheer". De regeling zal gefaseerd in werking treden op verschillende tijdstippen in 2016 en 2017.

13. Grote publiekstrekkers

13.1. Indirecte hinder grote recreatie-inrichtingen

In de nota van Toelichting is het beleidsuitgangspunt rond verkeer en vervoer opgenomen, dat ook geldt voor indirecte hinder bij grote recreatie-inrichtingen. Het beleidsuitgangspunt houdt in dat er ruimte wordt gelaten om daar op grond van lokaal beleid op basis van de zorgplicht eisen aan te stellen, maar er worden op landelijk niveau geen specifieke eisen aan deze inrichtingen gesteld.

13.2. Luchtkwaliteit

Gevraagd wordt om voor grote publiekstrekkers een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) te laten gelden in verband met luchtkwaliteit. Hierover wordt opgemerkt dat dit een goede suggestie is die zal worden meegenomen bij het uitwerken van het instrumentarium onder de Omgevingswet.

13.3. Afvalpreventie

In het Activiteitenbesluit zijn geen regels opgenomen over een afvalpreventieonderzoek bij grote publiekstrekkers, omdat afvalpreventie afdwingen via onderzoeksverplichtingen al enige tijd niet meer het beleid is. Het Activiteitenbesluit volgt hierin het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2012. Het is overigens wel mogelijk om in een omgevingsvergunning een afvalpreventieonderzoek te eisen.

14. Ziekenhuizen

14.1. Definitie ziekenhuis

Met dit wijzigingsbesluit wordt categorie 23.3 geschrapt uit Bijlage 1, Onderdeel C bij het Besluit omgevingsrecht (Bor). Hierdoor komt de vergunningplicht te vervallen voor academische ziekenhuizen en inrichtingen die krachtens de Wet toelating zorginstellingen zijn aangewezen als instellingen voor medisch-specialistische zorg. Hiermee komen, mits er geen vergunningplicht geldt op grond van een andere categorie uit onderdeel C van bijlage I bij het Bor, de ziekenhuizen onder algemene regels. Met het vervallen van de vergunningplicht zijn geen specifieke regels opgenomen in het Activiteitenbesluit. Voor zover er regels aan de activiteiten verbonden zijn, waren deze al opgenomen in het Activiteitenbesluit. De groep waar de vergunningplicht voor vervalt, is dus niet specifiek opgenomen in het Activiteitenbesluit. Er is wel een definitie opgenomen voor ziekenhuizen in het kader van de inbouw van het Besluit hefschroefvliegtuigen bij ziekenhuizen milieubeheer. Daarvoor is het niet nodig om "medisch specialistische zorg" te vermelden, zoals een van de insprekers voorstelt.

14.2. Rioolgemalen en zorginstellingen

Er is geen artikel opgenomen op grond waarvan het personeel van zorginstellingen moet worden geïnstrueerd om geen luiers, schoonmaakdoekjes en dergelijke in het riool terecht te laten komen. Het is evident dat luiers en schoonmaakdoekjes niet in het riool gebracht mogen worden. Daar is de zorgplicht uit artikel 2.1, in verband met de doelmatige werking van de riolering, direct op van toepassing.

14.3. Vervallen vergunningplicht

Bij het laten vervallen van de vergunningplicht voor ziekenhuizen is voor alle relevante onderwerpen overwogen of er extra regels in het Activiteitenbesluit nodig waren naast de reeds bestaande regels.

Voor de Centrale Sterilisatie Afdeling zijn geen extra regels nodig. De regels m.b.t. gevaarlijke stoffen en afvalwater van het Activiteitenbesluit gelden ook voor de Centrale Sterilisatie Afdeling. Voor de geuraspecten rond proefdieren is het niet nodig om extra regels op te nemen. Eventuele geurklachten kunnen geregeld worden met de maatwerkmogelijkheid van artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit. Daarnaast gelden de regels van artikel 3.46 van het Activiteitenbesluit voor de opslag van mest. Ook geldt de Verordening dierlijke bijproducten.

De opslag van lachgas in tanks blijft vergunningplichtig. Uit onderzoek is gebleken dat de opslag van lachgas in ziekenhuizen nog zelden in tanks plaatsvindt. De opslag vindt meestal plaats in 20- of 50-literflessen.

14.4. Maatwerk bedrijfsafvalwaterzuivering

Eén van de insprekers had verwacht voorschriften of toelichting te zien waarbij enige richting wordt gegeven voor mogelijke maatwerkvoorschriften ten aanzien van een bedrijfsafvalwaterzuivering bij een ziekenhuis.

Indien in de bedrijfsafvalwaterzuivering van een inrichting, zoals een ziekenhuis, hoeveelheden afvalstoffen, waaronder afvalwater, worden verwerkt boven de grenzen zoals genoemd in de EU-richtlijn Industriële emissies, is sprake van een IPPC-installatie, waardoor de inrichting vergunningplichtig wordt. In de omgevingsvergunning zullen dan voorschriften voor een dergelijke installatie worden opgenomen.

15. Agrarische inrichtingen

15.1. Composteren groenafval en EU-richtlijn industriële emissies

De aanpassing van de IPPC-categorie 5.3 in bijlage 1 bij de EU-richtlijn industriële emissies en de uitleg van deze categorie bij composteerinrichtingen leidt er, anders dan een van de insprekers stelt, niet toe dat een composteerinrichting waar 600 m³ groenafval mag worden gecomposteerd een IPPC-installatie op grond van categorie 5.3, b onder i is. De drempel uit de EU-richtlijn industriële emissies is 75 ton per dag. Deze drempel wordt met een grens van 600 m³ niet overschreden, zodat er geen belemmering bestaat om te composteren tot 600 m³ groenafval buiten de vergunningplicht te houden.

15.2. Zuiveringsvoorziening behandelen van gewassen

Bij de erkende maatregelen voor de capaciteit van zuiveringsvoorzieningen voor het behandelen van gewassen zijn systemen groter dan 16 m³ niet meegenomen, omdat hierover niet voldoende informatie beschikbaar is. Omdat niet duidelijk is welke capaciteitseisen nodig zijn voor systemen groter dan 16 m³ zijn hiervoor geen eisen opgenomen in de ministeriele regeling. Het is in dat geval aan de ondernemer om aan te tonen dat zijn systeem voldoet aan het doelvoorschrift dat ten minste 95% van de gewasbeschermingsmiddelen met zijn zuiveringsvoorziening wordt verwijderd.

15.3. Kleinschalig vergisten van uitsluitend dierlijke meststoffen

Naar aanleiding van de suggestie van een van de insprekers om de bepaling dat de afvoer van dampen omhoog gericht moet zijn te wijzigen in die zin dat de dampen bovendaks worden afgevoerd op zodanige hoogte dat er geen risico is op inademing door mensen en niet nabij ventilatie openingen, wordt opgemerkt dat de bepaling over het omhoog gericht afvoeren van lucht

een standaardbepaling is die bij veel activiteiten wordt voorgeschreven. Het is niet wenselijk om bij dit onderwerp een afwijkende tekst op te nemen.

15.4. Digestaat

Het woord stabiel is verwijderd uit de definitie van digestaat. Een toelichting op de stabiliteit van digestaat is te vinden in de artikelsgewijze toelichting bij de artikelen 3.129c en 3.129d.

15.5. Kleinschalige vergisting

Voor kleinschalige vergistingsinstallaties is geen omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) met weigeringsgrond "geur" van toepassing, omdat een geurrapport geen toegevoegde waarde heeft bij monovergisting. Geurhinder kan bij het vergisten van uitsluitend dierlijke mest alleen ontstaan door het afblazen van het biogas door de overdrukbeveiliging. Daar zijn voorschriften voor, waardoor het afblazen beperkt blijft tot incidenten. Structurele geurhinder ontstaat wel bij co-vergisting door het aanvoeren en vermalen van co-producten. Co-vergisting blijft vergunningplichtig.

15.6. Gewasbeschermingsmiddelen

In artikel 3.23d, tweede lid, van het besluit wordt aangegeven dat 95% van de gewasbeschermingsmiddelen moet worden verwijderd alvorens het afvalwater op het riool mag worden geloosd. Inhoudelijk heeft hier geen wijziging plaatsgevonden, alleen is het betreffende doelvoorschrift verplaatst van de regeling naar het besluit. Bij het verwijderen van 95% van de gewasbeschermingsmiddelen wordt bedoeld dat 95% van de werkzame stof of stoffen verwijderd moet worden.

15.7. Assimilatiebelichting glastuinbouw

De grens voor het toepassingsbereik van de regels over assimilatiebelichting in de glastuinbouw blijft gehandhaafd op 2.500 m² glasopstand en wordt niet gewijzigd in 2.500 m² verlicht oppervlak van de kas, zoals één van de insprekers voorstelt. Er is namelijk sprake van een overgangssituatie. De uitzondering voor kassen kleiner dan 2500 m² is tijdelijk (tot 1 januari 2021) en is doorgevoerd omdat voor deze kleine kassen de eis tot afscherming eerder niet gold.

15.8. Glastuinbouw, lozingen

In de artikelen 3.90 en 3.91 over behandelingstechnieken van grondwater gaat het om twee verschillende methoden om grondwater te ontijzeren, met andersoortige afvalwaterstromen. De voorschriften zijn afkomstig uit het Besluit glastuinbouw (artikel 3.90) en het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij (artikel 3.91) welke beleidsneutraal zijn overgenomen. Bij de ombouw van het Activiteitenbesluit naar de uitvoeringsregelgeving onder de Omgevingswet zal dit overigens in een breder kader in beschouwing worden genomen.